

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 3 Å R G A N G

2 5 . J A N U A R 1 9 5 1

A V I N N H O L D E T : NR.
PAVENS RADIOBUDSKAP - BØNNENS FORSKOLE - 3
REFORM AV ORDENSLIVET? - LYSMESSER - PRESTEN
KAN IKKE VITE ALT - ØRKENFEDRENE - MENNE-
SKET I SØKELYSET - FASTEMANDAT 1951 - DØDE- 4
HERHJEMME - REPORTASJE FRA UTLANDET.
NESTE NUMMER KOMMER 8. FEBRUAR 1951.

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.

Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegr. og Biskopen 42 52 87).

Kl. 7: Stille messe.

Kl. 8.15: Fromesse m. preken.

Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.

Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.

Soknepresten, tlf. 68 08 68.

Kl. 8: Fromesse.

Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Dominikanerne, tlf. 44 23 24.

Kl. 8.15: Fromesse.

Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Soknepresten, tlf. 53 77 35.

Kl. 9.05: Fromesse.

Kl. 10.30: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.

Prestegården, tlf. 37 45 90.

Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,

Montebello, Smestad.

Prestegården, tlf. 55 81 21.

Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.

Soknepresten, tlf. 2209.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.

Soknepresten, tlf. 15 410.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.

Soknepresten, tlf. 2019.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.

Soknepresten, tlf. 1438.

Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.

Soknepresten, tlf. 1168.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.

Soknepresten, tlf. 1751.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.

Soknepresten, tlf. 3195.

Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.

Soknepresten, tlf. 266.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.

Soknepresten, tlf. 4225.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.

Soknepresten, tlf. 644.

Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.

Soknepresten, tlf. 25534.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.

Presteboligen, tlf. 9028.

Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.

Soknepresten, tlf. 2238.

Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 28. JANUAR: *Søndag Seksagesima*. Ep. II. Kor. 2, 19—33; 12, 1—9. Ev. Luk. 8, 4—15. *Mandag*: Frans av Sales, bisk., bekj., kirkelærer. *Tirsdag*: Martina, jomfru, mart. *Onsdag*: Johannes Bosco, bekj. *Torsdag*: Ignatius av Loyola, bisk., mart. *Fredag*: Marias ofring, Kyndelsmesse. *Lørdag*: Maria lørdagsmesse.

SØNDAG 4. FEBRUAR: *Søndag Quinquagesima*. Ep. I. Kor. 13, 1—13. Ev. Luk. 18, 31—43. *Mandag*: Agatha, jomfru, mart. *Tirsdag*: Titus, bisk., bekj. *Onsdag*: Askeonsdag. *Torsdag*: Johannes av Matha, bekj. *Fredag*: Cyril av Aleksandria, bisk., bekj., kirkelærer. *Lørdag*: Skolastika, jomfru.

SØNDAG 11. FEBRUAR: *1. søndag i Fasten*.

NB.! Fra og med Askeonsdag til og med 1. Påskedag, de såkalte lukkede tider, kan det ikke feires høytidelige brylluper. Se for øvrig Fastemandat annetsteds i bladet.

R. I. P.

Vår lille eiegode sønn og vår bror

OLAV

ble plutselig revet bort fra oss den 6. januar 1951 og ble gravlagt den 11. januar.

Ruth og Anders Andal Johansen.

Irene.

Svein.

MARIAKONGREASJONEN, OSLO.

Møte i St. Josephs Kapell onsdag den 7. februar kl. 19.30. Etter kapellmøtet vil preses utdele askekorset til de medlemmer som ikke har høve til å motta det ved messen om morgenen. — Generalforsamling i foreningslokalet. Arsberetning. Valg.

ELDRE ENSLIG DAME

i egen lettvindt leilighet, søker solid menneske som kan påta seg alt forefallende arbeide.

Skriftlig henvendelse med lønnsforlangende og eventuelle referanser til fru Hjørdis Herud, Kongsvinger.

Spør etter

ST. OLAV

i

NARVESENS KIOSKER

Deres forespørsel vil stimulere omsetningen av bladet.

Det er dessuten den letteste måten å skaffe seg enkeltnumre på dersom De vil gi et bestemt nummer til en bekjent.

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.

Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,

unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.

Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 3.00 pr. kvartal, for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen onsdag aften.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

63. ÅRGANG

25. JANUAR 1951

NR. 3-4

PAVE PIUS XII's radiobudskap*

Etter at Paven hadde pekt på at alle mennesker må være sønner og dotre i det samme hjem, uttalte Hans Hellighet videre:

IV Den indre fred i folkene

Alle mennesker uten unntakelse, har et berettiget krav på å bli verdsatt og behandlet ikke som objekter, men som subjekter for samfunnslivet, framfor alt i staten og i det nasjonale økonomiske liv. Av den grunn har Vi så ofte stadig mer inntrengende gjort oppmerksom på *arbeidsløsheten* og pekt på velforstått *sosial sikkerhet* som den ufravikelige forutsetning for å kunne forene alle lag i folket til en organisme.

Tror noen virkelig for alvor i dag å kunne tjene samfunnsfreden ved egenkjærlig å se årsaken til alle vanskelighetene ved gjenoppbyggingen og framskrittet i de mennesker som motsetter seg ens egne interesser? Er det mulig at organisasjoner ville våge å smigre seg med at de tjener den indre fred i samfunnet, når de for å beskytte sine egne medlemmers interesser ikke lenger holder seg til almenvellets og rettens forskrifter, men i stedet støtter seg på de organisertes styrke for å utnytte andre som ikke er organisert på samme måte, og som stadig forsøker å sette makten i rettens sted? Folkene kan bare vente samfunnsfred fra de mennesker — hva enten de regjerer eller regjeres — som ved å ivareta sine særinteresser og personlige oppfatninger ikke lar seg innsnevre eller stivne til, men som forstår å utvide sitt syn og storsinnet tilpasse sine mål fellesskapets beste.

Når man i dag i flere land beklager seg over at den yngre generasjon viser liten interesse for det offentlige liv, ligger da kanskje ikke også årsaken i det at ungdommen ser for litet til strålende og inspirerende eksempler?

Under overflaten til de rådende politiske og økonomiske vanskeligheter skjuler det seg en sjelelig

og moralsk nødstilstand. Det store antall snevre og små ånder, egoister og strebere og medløpere som av sneversyn og motløshet lar seg lede av inntrykket fra de store masser og larmen fra oppbrakte meninger. Av seg selv beveger de ikke en finger, hvilket jo burde være alle kristnes plikt, for å bli ledet av Guds ånd til å vandre i lyset av den evige sannhet i urokkelig tillit til det guddommelige Forsyn. Her ligger folkenes egentligste og dypeste nød. Som termitter i et hus tærer den menneskene opp innvendig uten at det merkes utenfra og gjør dem uskikket for sine oppgaver.

Framskyndet av krigen, men forberedt i lengere tid er på denne måte forandringer skjedd i selve grunnlaget til den industrielle og kapitalistiske orden. Folk som i århundrer har vært tjenende folk, baner seg vei til full uavhengighet. Andre som hittil har vært begunstiget, gjør alt for å sikre sine posisjoner ved å følge gamle eller slå inn på nye veier. Det alminnelige og stadig sterkere krav på sosial sikkerhet er bare gjenklagen av den situasjon menneskeheten befinner seg i, der meget av det som var eller syntes fast forankret i nedarvede tradisjoner er begynt å vakle hos enkelte folk. Men hvorfor fremkaller da ikke det fellesskap i sikkerhet og fare som forholdene har skapt også bevisstheten om gjensidig medansvarlighet? Er da ikke — for å se det slik — bekymringene til arbeidsgiverne også arbeidernes? Er ikke hos alle folk den industrielle produksjon mer enn noensinne knyttet sammen med jordbrukets produksjon i kraft av vekselvirkningen mellom disse to næringsgrener?

Og dere som stiller dere likegyldig til flyktningenes nød og elendighet, burde dere ikke føle dere som ett med dem, hvis triste skjebne i dag kan være deres i morgen? Hvorfor kan ikke samholdet til alle som lever i fare og usikkerhet, bli den sikre vei som vil kunne bringe redning til alle? Hvorfor kan ikke denne *solidaritetens ånd* også bli hovedfundamentet til den sosiale orden som er basert på familie, eieendom og stat for igjen å tilføre denne et organisk samarbeid, tilpasset tidens situasjon? Tilpasset tidens

*) Fortsettelse fra nr. 1—2, s. 7.

situasjon! For trass i alle vanskeligheter er også denne tid en gave fra Gud som skal tilføre vår kristne ånd ny kraft.

V Fred mellom nasjonene

De mennesker som er uten kristent sinnelag, er en virkelig fare som truer både den indre og ytre fred; noen er blitt bedradd av fortiden, andre er fanatisk innstilt på å oppnå noe i et fremtidig samfunn hvor de håper å se sine ønskedrømmer realisert; felles for dem alle er at de er dypt utilfreds med tiden i dag. Vi tenker i denne forbindelse ikke på dem som tror på makten, som forakter rett og nestekjærlighet og som er en uttalt trusel mot sine omgivelser. Men også disse finner — fordi så mange folk er uten åndelig og moralsk samhold — i alle nasjoner et mektig våpen: hjelpetropper innenfor landenes egne grenser. Det er derfor nødvendig at nasjoner ikke regjeres etter foreldede idéer på en slik måte at det skapes politiske og økonomiske vanskeligheter i andre land som derved hindres i å utbygge sin nasjonale styrke, mens de selv ignorerer eller lar den alminnelige fare ute av betraktning.

Det avgjørende er at de innser at deres naturlige og mest pålitelige forbundsfeller finnes der hvor den kristne tanke eller i det minste troen på Gud øver innflytelse i det offentlige liv, og at de ikke som sitt eneste grunnlag velger en formentlig nasjonal eller politisk interesse uten å ta hensyn til de dyptgående motsetninger i oppfatningen av verden og livet.

Grunnen til at Vi framsetter disse advarsler er den tvetydige og ubesluttsomme holdning oppriktige fredsvener inntar i den farefulle situasjon verden befinner seg; og fordi Vi tenker på det som er best for alle nasjoner, tror Vi at en fast sammenslutning av alle folk som er herre over sin egen skjebne og som har tillit til hverandre, er det eneste middel til å forsvare freden og den beste garanti for å sikre den.

Ulykkeligvis er den kløft som i den ytre verden deler hele det mellomfolkelige fellesskap i to motsatte leire, i løpet av de siste uker blitt stadig dypere, hvorved verdensfreden er brakt i den største fare. Aldri noensinne i menneskehetens historie har uenigheten og splittelsen vært større; den angår hele kloden.

Skulle en krig bryte ut i dag — noe vi må be Gud forskåne oss for — ville våpnene vise seg å være i besittelse av en slik ødeleggende virkning at jorden igjen ville bli forvandlet til hva Skapelseshistorien betegner som «øde og tom», til et øde kaos, til en ørken som solen ikke vil stige opp over som i tidenes morgen, men gå ned over. Alle nasjoner ville bli trukket inn i kampens tummel som ville ha mangfoldige tilbakevirkninger på borgerne i hvert enkelt land. Den ville utsette alle kulturskapende institusjoner og alle åndsverdier for den største fare, nettopp fordi en slik konflikt ville romme de vanskeligste spørsmål som ellers ville bli drøftet hver for seg.

Denne fryktelig fare som truer oss alle, krever på grunn av sin tyngsel at hver eneste mulighet som kan bidra til klokskapens og fredens triumf i samholdets og fredens tegn, utnyttes til det ytterste. Den må brukes til å fremkalle følelser av godhet og mildhet overfor alle folk som ærlig og oppriktig lengter

etter virkelig fred. Gjensidig tillit må igjen få råde grunnen i alle internasjonale sammenslutninger, men dette forutsetter visselig redelige hensikter og absolutt oppriktighet. Alle stengende barrierer må brytes ned og piggrådstengslene fjernes! Alle folk må få frihet til å lære hverandres livsforhold å kjenne; og de folk som har isolert seg fra den øvrige verden, må bryte isolasjonen.

VI Kirken ønsker å være med og fremme kontakten mellom nasjonene

Hvor gjerne ønsker vel ikke Kirken å medvirke til å jevne veien for en slik kontakt mellom nasjonene! Den ser ikke i Østen og Vesten representanter for motsatte idealer, men parthavere i en felles arv som begge har gitt sine verdifulle bidrag til, og som begge er kallet til også i framtiden å yte sine bidrag til. I kraft av sin guddommelige sendelse er den en mor for alle folk; for alle som søker fred er den en trofast hjelper og en pålitelig veileder.

Og likevel finnes det noen — og de er vel kjent — som beskylder Oss helt urettferdig for å ønske krig og for å samarbeide med «imperialister» med dette mål for øye, med makter, påstås det, som i høyere grad setter sitt håp til ødeleggende våpen enn til retten.

Hva annet kan Vi vel svare på denne smertelige krenkelse enn dette: Gransk nøye Vårt pontifikats 12 stormfulle år, vei nøye hvert ord som er kommet over Våre leber og hver linje som skriver seg fra Vår penn — og dere vil ikke finne annet enn at Vi ustanselig har talt fredens sak. Tenk i særdeleshet på den uhellsvangre august måned i 1939, da en truende verdenskonflikt fylte menneskenes sinn med skrekk og gru; da hevet Vi Vår stemme og henstilte inntrengende i Guds navn til alle statsmenn og folk å bilegge alle tvistepunkter i felles og oppriktig forståelse. Intet er tapt med freden, ropte Vi ut, alt kan gå tapt med krigen!

Tenker man rolig og ærlig over alt dette, må man erkjenne følgende: Om det noe sted i denne av motstridende interesser splittede og opprevne verden ennå finnes en sikker havn hvor fredens due trygt kan slå seg ned, så er det her på den jord som er vigslet av apostlenes og martyrenes blod, hvor Kristi stedfortreder ikke kjenner en helligere og mer takknemlig oppgave enn utrettelig å tale fredens sak. Det har Vi gjort i den tid som ligger bak oss, og det kommer Vi til å gjøre i tiden framover så lenge det behager Kirkens guddommelige Grunnlegger å la overhyrdens embete tyngre Våre svake skuldrer.

*

Veien som fører til fred er lang, tung og full av torner. Likevel er de i overveldende flertall som er beredt til å ta alle ofre på seg for å bli forskånet for en ny krigs katastrofe.

Likevel er et slikt vågestykke så stort og de naturlige hjelpemidler vi råer over så svake, at Vi har rettet Vårt blikk oppad og foldet Våre hender i bønn til Ham som kom til Oss fra sin guddommelige herlighet og ble «en av oss».

Frelseren som har makt til å bevege herskernes

BØNNENS FORSKOLE

Opplevelse og øvelse

Av Romano Guardini.

Med forlagets tillatelse gjengir vi et av kapitlene i Romao Guardianis bok «Bønnens forskole» som nylig er sendt ut hos Dreyer i samarbeide med Eystein Forlag. Anmeldelsen vil komme i neste nr. av St. Olav.

Det kan meddeles at Biskopen med glede godkjenner og anbefaler boken.

Man hører ofte sagt, at ekte bønn kan vi hverken ville eller by over, — den må komme av seg selv fra vårt indre, som elven fra kilden. Skjer ikke dette, — kjenner hjertet ikke trang til bønnen, da skal man la den være, ellers blir den uekte og unaturlig. Dette klinger i førstningen svært overbevisende, men når man kjenner bedre til mennesket og dets religiøse liv, kan man ikke verge seg mot en mistanke om, at for ham som taler slik, kan bønnen aldri riktig ha vært alvor. Visstnok finnes der en bønn som kommer av seg selv fra vårt indre, som når et menneske har opplevd noe lykkeligebringende, og de uvilkårlig utroper: «Min Gud, jeg takker Deg!» Eller når en stor nød tynger oss og vi vender oss til Ham som mener det tvers igjennom godt med oss og som har all hjelp i sin makt. Mangen gang kjenner mennesket Guds nærvær så levende, at det uvilkårlig tar til å tale med Ham. Eller det fornemmer Hans hellige styrelse i en tilskikkelse, og blir stående ganske stille. Således kan det gå, men intet sier at det må gå slik. Skjebnen kan også stille seg som en mørk vegg mellom Gud og oss. Følelsen av det hellige nærvær kan bli så fullstendig borte at vi kjenner det som om vi aldri hadde opplevd det. Gleden kan bevirke at vi overhodet ikke tenker på Gud, og nøden kan lukke vårt indre helt til for Ham. Ord som disse at: «Nød lærer å be,» er bare halvveis sanne. Like sant er det at i nøden lærer vi oss av med å be.

Den bønn som springer frem av en indre trang, synes i det store og hele nærmest å danne en unnagelse. Den som bare ville bygge sitt religiøse liv på den, sluttet sannsynligvis snart med å be overhodet. Han var som et menneske som satte alt på inngivelse og opplevelse og ville skyve orden, disiplin

og arbeid til side, — et slikt liv var prisgitt tilfellet, det ble nytelsessykt, vilkårlig og fantastisk, og alt som heter alvor og tilforlatelighet ville forsvinne. På samme måte går det med en bønn som utelukkende vil forlate seg på den indre opprinnelighet. Den som mener det redelig med sitt Gudsforhold, ser snart at bønnen ikke bare er et uttrykk for vårt indre, som realiserer seg av seg selv, men også — og i første rekke en tjeneste som skal utføres i troskap og lydighet. Således må den øves og viles.

Det er om denne bønnens øvelse vi her skal tale. Den består fremfor alt deri at den blir forrettet til bestemte tider, om morgenen før vi begynner dagens arbeide, og om aftenen før vi går til ro. Utover dette må enhver se hva som er godt for ham, og hva som tilsvarende de gjeldende sedvaner i hans omgivelser, som bønnen før og etter måltidet, «Engelens hilsen» når klokken kimer, en kort samling for arbeidet, et stille opphold i kirken om veien fører der forbi. Til denne øvelsen hører også den rette holdning, den ytre og særlig den indre samlingen før bønnens begynnelse og selvdisiplin under dens fortsettelse. Herunder hører også utvalget av riktige bønneord — og tekster — læringen av gjennomprøvde bønneformer, som betraktningen, rosenkransen og annet.

For alt dette kan man ikke stille opp noen almen-gyldige regler. Men hvordan man så kommer til å ordne seg — i hvert fall må man være ærlig og oppriktig overfor seg selv. Der gis ikke mange forhold hvor vi så lett innbillen oss noe, som her. I alminnelighet ber mennesket ugjerne, vi føler ved bønnen lett både kjedsomhet, forlegenhet, motvilje, ja bent frem fiendtlighet. Da synes alt annet mere tillokkende og viktigere. Vi sier: Vi har ikke tid, det haster med det eller det, men så snart vi derpå har forlatt bønnen, kan vi gjøre de overflødigste ting. Mennesket må slutte med å lyve for seg selv og for Gud. Det er langt bedre om vi sier ganske åpent: «Jeg vil ikke be,» enn at vi bruker slike knep. Det er også langt bedre at vi ikke forskanser oss bak unnskyldninger, som at vi er for trette, men erklærer bent frem: «Jeg har ikke lyst.» Det klinger jo ikke svært vakkert, og stakkarsligheten ligger i dagen, men det er sannhet, og derfra fører veien lettere videre enn fra forstillelsene.

For øvrig skal mennesket vite, at det her dreier seg om alvorlige ting. Vi skal ikke være bløtaktige, — det plikt og nødvendighet krever, skal vi også gjøre, og skulle det falle oss vanskelig, må vi rolig la det kreves noe av oss. Uten bønn blir troen matt og det religiøse liv forarmes. Man kan i det lange løp ikke være en kristen uten å be, like lite som man kan leve uten å ånde.

Men er nå dette slik? Er bønnen virkelig nødvendig? Eller er den ikke en sak for stille, upraktiske, litt svakelige naturer, som ikke riktig hører hjemme i livet, — hvis man ikke på grunn av visse

hjerter som vannfallene hvis retning Han bestemmer, kan også stille den storm som kaster skipet hit og dit, nå da ikke bare apostelen Peters etterkommere er grepet av angst og beven, men hele menneskeheten.

Det er da en hellig plikt som påhviler alle Kirkens barn ved bønner og ofre å anrope Verdens Herre, Jesus Kristus, at Han byder over vinden og de opprørte bølger og gir den plagede menneskehet den sanne freds store stillhet og ro.

I denne mening meddeler Vi dere, kjære sønner og døtre og alle som hører Vår røst, den apostoliske velgjørelse.

Pave Pius XII.

erfaringer til og med må si at bønnefolkets verden har noe unaturlig og trykkende ved seg, som støter et livsdyktig menneskes følelser?

Vi skal senere tale om det som er riktig i denne innvending. Her dreier det seg om det prinsipielle spørsmål, om bønnen er uomgjengelig nødvendig for det rette kristenliv. Man kunne imidlertid sette inn allerede tidligere og spørre om den ikke ganske enkelt er nødvendig ut fra det sunne livs synspunkt. Og da møter vi virkelig mange som mener, at mennesket løper en stor fare dersom der ikke finnes noe i dets liv som minner om bønn. Det er legene som peker på at et menneske som bare lever utadrettet, som rives fra ett inntrykk til et annet, taler, strever, arbeider, kjemper, at dette menneske til slutt forbruker seg selv og forkramper. Skal dette unngås, da må livet også anta en motbevegelse innover, — det må fornyes fra røttene av, samle kraft, vinne spenstighet. Videre sier de at det moderne menneske stadig mere mister det indre midtpunkt, som gir hold til personlighetsbygningen og retning til livsgangen, at det tross alle pretensjoner og all støyende selvhøvdelse skjuler en usikkerhet og at det under vårt selvbevisste vesen lurer en stadig mere truende angst. Derfor må vi søke den indre midte, holdpunktet som bærer og gir sikkerhet, — punktet hvorfra vi kan gå ut i verden og som vi stadig kan vende tilbake til.

For å oppnå alt dette, er det ikke nok å ta ut i naturen hver helg eller i feriene. Ganske bortsett fra at denne «natur» stadig mere mister sin karakter gjennom reise- og ferievesenet, er det som et opphold ved sjøen eller til fjells kan gi oss, ingen tilstrekkelig utligning. Det bevirker en kroppslig sjelelig styrkelse som imidlertid snart er oppbrukt.

Det som trenges er en ekte motvekt, en som virker bestandig. Men rent «åndelig» kan denne motvekt heller ikke være. Diktning, musikk og billedkunst strekker like lite til som filosofi eller hva som helst annet. Alt dette vet legene, men på spørsmålet hva vi så skal gjøre, har de for det meste intet svar. Men der hvor de har ett, består det gjerne i det råd å øve en eller annen religiøs begrunnet samling, fordypelse, betraktning, — det vil si en slags bønn. Men dette er jo vanskelig hvor troens overbevisning mangler, for bønnen hjelper bare når den ikke utøves for sin virknings skyld, men ut fra vårt indre forhold til Gud. Hvor viktig er det altså ikke at den som står i et slikt forhold også bevarer det. Hva som enn angår den tilsynelatende svakhet og livs-uduelighet, så inngår også ydmykheten i den ekte bønn. Men det er ikke svakhet, men sannhet. Kraft uten sans for det helliges majestet og uten ydmykhet for den, er dypest sett fruktesløs.

Mennesket trenger bønnen for å bevare sin sjelelige sunnhet. Men det kan bare be ut fra en levende tro. Men atter — og dermed er ringen sluttet — forblir vår tro bare levende når vi ber. For bønnen er ingen virksomhet som vi kan utøve eller la være, uten at troen blir berørt av det, den er tvert imot dens mest elementære ytring: omgangen med den Gud vår tro retter seg imot. Man kan ha tider da bønnen går i stå, men i det lange løp kan man ikke tro uten å be, — like så lite som man kan leve uten å ånde.

Hvorledes ser Paven

Fra den 26. november til 8. desember fant det sted en stor kongress i Rom som vakte oppmerksomhet i hele verden. Den s.k. religions-kongregasjon, det kirkelige ministerium som er anbetrodd overvåkingen av klostere og lignende institutter og som nå ledes av kardinal *Micara*, hadde innkalt representanter for alle mannlige ordener i Den katolske kirke til et informerende og rådgivende møte i Rom. Denne kongress skulle følgelig ikke fatte vedtak med direkte lovs kraft som de enkelte ordener så hadde å bøye seg for. Hensikten var å få i stand et bredest mulig *tankebytte* om formene for og graden av en mulig eller ønskelig tilpassing av ordenslivet til de moderne tidsforhold, slik at ordensfolkenes apostolat kunne sette de rikeste frukter. Samtidig var det adgang til å framsette diskrete forslag som kunne danne et grunnlag for Religionskongregasjonen og Paven for en videre bearbeidelse og eventuelle dekretter. Da så meget kan legges i ordet «reform» — fra uvesentlige ytre endringer til inngripende forandringer i ordenslivets grunnstruktur med prisgivelse av vesentlige elementer — unnlot man å

Her er atter tanken om åndedrettet, — motsier ikke den nettopp det vi har sagt? Livet kunne jo ikke bestå uten åndedrettet, derfor går det også nødvendigvis sin stille, uforstyrrelige gang og trenger hverken å villes eller å øves. Dette er imidlertid bare halvveis riktig, for vi vet at der gis et forsømt, utarmet og sykt åndedrett, og at vi lett kan komme i den tilstand at vi må styrke og helbrede det, men dette vil nettopp si å øve det. Men la det bero med det. La oss medgi at i grunnen går åndedrettet av seg selv som hjerteslaget. Bildet blir først gyldig, når vi tenker på hvilket liv det åndedrett som vi her taler om, tilhører, og hvordan dette liv er oppbygget.

Troen sier oss at midt i vårt første, vårt gamle liv, har Gud vakt opp et nytt, et annet. Det har kimens form og skal utformes. Derfor er det altså svakt, sårbart, usikkert som alt levende i dets opphav. Og det gamle liv ligger over det, holder det nede, snevrer det inn, fører det vill. Det liv som vår umiddelbare følelse og viten er oppfylt av, hører til det naturlige menneske med dets legemlige og åndelige nødvendigheter, og gjør seg uten videre gjeldende, det annet derimot er skjult, trenger seg sjelden inn i erfaringen, må troes og pleies. Således er der en stor fare for at vi ikke bekymrer oss med det, og lar det kve av det gamle liv. Mens altså det naturlige åndedrett går kraftig, blir det skjulte åndedrag som kommer fra Den hellige Ånd, stadig svakere, og stanser til slutt virkelig opp. Det nye, indre liv har Gud lagt i vår hånd, som barnets sarte liv mellom morens hender, eller den farlig syke i pleierskens. Således må vi spørre oss selv, hvilken verdi dette liv har for oss, og dra konsekvensene av det. Vi må gjøre det som er nødvendig for å oppholde det og bringe det til utfoldelse. Vi må ikke la oss villedes av talemåtene om det religiøses indre ekthet og sannhet, men gjøre det sannheten stiller oss overfor — den sannhet vi møter i Guds ord, og i den menneskelige erfaring som er opplyst og oppmuntret av ordets sannhet.

Romano Guardini.

på en eventuell reform av ordenslivet?

bruke dette uttrykk i *Osservatore Romano's* offisielle beretning og talte bare om en *tilpassing til tiden* av ordenslivet som i sin vesentlige kjerne — *forpliktelsen til å etterleve de tre evangeliske råd*: fattigdom, kyskhets og fullkommen lydighet — må forbli uberørt.

For øvrig må det ikke glemmes at de enkelte ordenssamfunn er innbyrdes uavhengige eller *autonome*, slik at ingen kan påtvinge et annet sitt ideal og sine former. Overfor de av Paven anerkjente ordener og kongregasjoner er også biskopenes fullmakter klart avgrenset. Men som ordensbroder er hver ordensbroder på særlig måte forpliktet til lydighet overfor Paven.

Allerede før kongressen trådte sammen i Rom framkom journalister med formodninger og utlegninger som ofte bygde på grundig sakkunnskap, men ikke sjelden også var uttrykk for fantastiske gjetninger. Bare folk som overhodet ikke har det ringeste kjennskap til ordensspørsmål kunne tale om en revolusjonær omlegging av ordenslivet eller at effektiviteten av geistlighetens apostolat og klostrenes tiltrekningskraft på ungdommen ville være avhengig av forandring av klededrakten, en mer omfattende bruk av bil osv. I flere artikler i pressen var man allerede begynt å samle alle ordenssamfunn i en stor hær, bestående av 4 armégrupper hvorav den ene skulle underlegges benediktinerne eller trapistene, den andre fransiskanerne og dominikanerne, den tredje jesuittene og den fjerde salesianerne eller redemptoristene.

Hva var det nå egentlig som foranlediget at en internasjonal ordenskongress ble sammenkalt?

Den som kjenner tiden og har lest katolske tidskrifter med oppmerksomhet, vet at et dobbelt anliggende i dag i meget sterk grad beskjeftiger de forskjellige ordenssamfunn: 1) kravene til et *moderne apostolat* og 2) krisen som følge av mangelen på kall.

I denne forbindelse reiser det seg en rekke spørsmål. Er de regler og konstitusjoner som ble skrevet for århundrer siden i alle sine detaljbestemmelser fremdeles en hjelp eller kanskje en hindring for et fruktbringende apostolat? Er ikke mange ytre former i dag bare et dødt skall som bevirker at det sløses med verdifull kraft? Er ikke ordensbroderen ofte som følge av sitt liv blitt verdensfremmed? Ville det ikke være en fordel, om det kunne etableres et strammere samarbeid mellom de enkelte ordenssamfunn, mellom ordenssamfunnene og verdensprestene og mellom ordenssamfunnene — både de mannlige og de kvinnelige — og Den katolske aksjon? Kunne ikke megen ballast kastes overbord for å gjøre det lettere for ungdommen å følge klosterkallet? Bli ikke enkelte ting oppfattet og framstilt for snevert? Bør ikke ordensidealet framtre i ny drakt for ungdommen slik at unge mennesker ikke behøver å være engstelig for at klostret er ensbetydende med innesperring, kvelning av det personlige initiativ og beskjæring av apostolatsiveren hos ungdommen, en iver som kan komme bedre til sin rett i det daglige arbeide og i Den katolske aksjon enn mellom murene til et verksted, i et kjøkken, i en systue, i et kapell eller i en bønnecelle hvor det ytes så meget ikke-apostolisk

arbeid — i lydighet mot en hellig regel, mens verden utenfor er i ferd med å styrte i avgrunnen? Naturligvis kan denne innvending ikke alltid framsettes, da vi jo vet at ordenssamfunn i det erobrende apostolat både hjemme og ute for det meste kjemper i første rekke. Ikke så få spørsmål melder seg også ved valget og utdannelsen av novisene. Den som tenker over disse spørsmål, forstår straks at de rommer mer enn nok stoff for internasjonal tankeutveksling.

Verden og den moderne tidsånd retter samtidig sin kritikk mot ordenslivet, og det er ikke bare enkelte ufullkommenheter som blir klandret. Ordenssamfunnene blir ofte bebreidet at de lider av mangel på mottagelighet, på levende liv. Med dette er ikke sagt at denne kritikk er berettiget i ett og alt. Enda farligere i sine konsekvenser ville en bedømmelse av ordenslivet og det fullkommenhetsideal som ordenssamfunnene hittil har forsøkt å virkeliggjøre, ut fra rene naturalistiske synspunkter, være. Det ville være ensbetydende med å reise spørsmålet om ordenssamfunnenes være eller ikke være. Ligger ikke fullkommenheten i den rene *aktivitet*? Hvilken verdi har i dag de kontemplative ordener? Er de tre evangeliske råd: frivillig fattigdom, kyskhets og fullkommen lydighet positivt verdifulle og nyttige? Betyr ikke det å gi avkall på friheten i like høy grad en reduksjon av personligheten som en lenke om det spontane apostolat? Selv innenfor Kirken vil en sterk indre uro kunne vokse fram av disse innvendinger og gjøre valget av livsvei for ungdommen meget vanskelig.

Det er derfor naturlig at de katolske ordenssamfunn og kongregasjoner arbeider med å rede ut, overprøve og tilpasse sine hevdvunne idealer tidens krav. I hva og hvor langt skal denne tilpassing skje? I hvilken utstrekning er den overhodet tillatt? Her hadde Pave Pius XII selvsagt en rettledning å gi. Han gjorde det i en skrivelse til kardinal Micara, dattert den 12. november og igjen i en stor tale den 8. desember til de ordensfolk som var samlet på kongressen i Rom.

De utenforstående som i pressen hadde lest om forestående, nesten revolusjonære forandringer i ordenslivet, måtte ved den måteholdne tone i det pavelege brev til kardinal Micara i det minste bli skuffet. De fikk vite at ordensånden på ingen måte kan gå på akkord med verdensånden. Situasjonen i dag stiller større krav til ordensprestene som bør søke å finne fram til nye metoder i apostolatet. Men dette er en sak som angår ordenssamfunnene selv og framfor alt deres ledere. I talen den 8. desember ble det igjen framhevet at det vil være klokt å lytte til tidens stemme og etablere et forståelsesfullt samarbeid med samtidens mennesker. I denne forbindelse anbefalte Paven tre ting: *åndelig vidsyn, godt samarbeid og besluttsom handling*. Ordensidealets kjerne behøver ikke av den grunn å antastes. Ifølge Pavens oppfatning hører til denne kjerne også i dag at man frivillig påtar seg å følge de tre *evangeliske råd*, i særdeleshets at man gir avkall på egenviljen i en fullkommen lydighet, videre foreningen av et *intensivt pleiet indre liv* med ytre virksomhet og dessuten som grunnlag den *frivillige selvfornektelse av kjærlighet til Kristus*.

J. P. F.

Fra freskene i Eton College, England.

Fredag 2. februar er *Marias Lysmesse* til minne om Jesu fremstilling i templet, eller *Kyndelmesse* som den også het (*kyndel* fra det latinske ord for kjerte: *candela*), fordi den skulle symbolisere menneskenes møte med Kristus, verdens lys.

Forut for lysmessen finner lysvigselen og lysprosjonen sted. Ved vigselen ber presten Gud velsigne disse lysene til bruk for menneskene til lands og til vanns, til gagn for legeme og sjel, at hans kjærlighets ild må tenne i de troendes hjerter, at lyset må skinne på livsveien deres og at de må elske Gud i troskap så de kan bli verdige til å tre inn i hans evige tempel.

Lyset er symbolet på troen, og uten tro kan vi ikke gå Kristus i møte. Men troens lys kan ikke brenne om vi ikke har den helliggjørende nåde i vår sjel. Slik skal den brennende kjerte ved Kyndelmessen være det synlige tegnet på nåden i vårt indre.

Liturgiens symbolske høydepunkt er når de troende med tendte lys i hånden i prosesjon skrider opp gjennom det halvmørke kirkerommet på Kyndelsfest-morgen og hylder med sang Herren Jesus Kristus som har sagt: «Jeg er verdens lys. Den som følger meg vandrer ikke i mørket.» «La deres lys skinne for menneskene, så de kan se deres gode gjerninger og prise deres Far som er i himlene.»

Av Daniel A. Lord, S. J.

Denne artikkel som behandler et overmåte aktuelt tema, er hentet fra det amerikanske «Homiletic and Pastoral Review».

En gang ble presten betraktet som den lærdeste mann i samfunnet. Han skrev best, og han kunne holde en tale bedre enn noen annen. Geistligheten hadde så å si monopol på filofisk, vitenskapelig og boklig viten. Folk gikk også gjerne til presten for å be ham utlegge og forklare loven. I kraft av sin høyere utdanning var han landsbyens selvskrevne voldgiftsmann. I middelalderen var prestene både leger og kirurger.

I større samfunn i dag finnes det alltid folk som forstår seg bedre på å skrive enn presten. Folk som trenger juridisk eller medisinsk hjelp går enten til en sakfører eller til en lege. Noen av de ledende filosofer i den katolske verden i dag er legfolk: *Maritain* og *Gilson*. Ingen prest vet så meget om arkitektur som en utdannet arkitekt; heller ikke kan en prest påta seg å bygge likeså godt som en erfaren ingeniør. Presten kan ikke ta seg av sinnslidende mennesker uten i samarbeid med en spesialist. Og meget få prester kan skrive så godt som de katolske legfolk *Bruce Marshall* og *Graham Greene*, eller *T. S. Eliot* som nesten er katolikk.

Likevel er den tradisjon som tillegger presten kompetanse på nesten alle områder for gammel til at en uten videre kan se bort fra den. Når biskopen har vært ute med blåblyanten i en prests manuskripter, tas det som gitt at man har å gjøre med den profesjonelle overmann. Med kurset i prekenkunst på presteseminaret i ikke altfor frisk erindring stiller presten seg djervt foran mikrofonen og har vanskelig for å forstå at han ikke fanger lytternes oppmerksomhet i like høy grad som en Bob Hope eller Gabriel Heatter. Med et tre ukers kurs i kunsthistorie bak seg, forteller han frimodig arkitekten hvordan bygningen helst bør bygges. Han går ut i menigheten og forsøker å fange interessen til moderne mennesker uten nevneverdig innsikt i organisasjon, det offentlige liv eller lovgivningen.

En prest som uten forberedelse og inngående kjennskap til forholdene griper ordet i en fagforening, vil uten videre bli slått ut. Det finnes folk der hvis hender ikke tar så lett på tingene, som nøye eller studert arbeiderlovgivningen, det parlamentariske liv og som kjenner kapitalismens svake punkter. Hver eneste prest har i sin menighet en bankmann eller megler som ikke kan la være å smile av prestens økonomiske disposisjoner.

Med anerkjennelse noterer jeg hvordan mgr. *Matthew Smith* utdanner journalister og redaktører. I *Thomas Merton* ser jeg en personlighet som ved hjelp av en vel utviklet teknikk og stil fremstiller

Lysmesse har alltid appellert sterkt til dem som vil være virkelig *levende lemmer* på Kristi mystiske legem. Og det gledelige er at neppe på noen annen hverdag i året søker så mange til messe som på Lysmesse-fest.

ortodoks fromhet. Jeg hadde selv den glede å hjelpe en prest til å ta doktorgraden i psykiatri og senere medisinsk embetseksamen. Mange kirkerettslærde er også blitt fremragende sivile jurister. Utviklingen av syntetisk gummi skyldes en prest i et av laboratoriene ved Notre Dame-universitetet. Andre prester fører an i den antropologiske forskning. Hvert år tilegner dusinvis av unge jesuitter, dominikanere og fransiskanere seg inngående kjennskap til litteratur og vitenskap og også i propaganda-teknikk og til det offentlige liv.

Alt dette er sant. Likevel vet vi at prestene aldri kan bli mange nok til å utføre alt det arbeide som er påkrevet i vår kompliserte verden.

Presten ser seg stillet overfor tre alternativer:

1. Han kan konsentrere seg om sitt vesentlige arbeide som prest — lese messen, preke, utdele sakramentene og hjelpe dem som søker ham i skriftestolen.

2. Han kan søke å skaffe seg de kunnskaper og den innsikt som kreves av moderne ledere, en strevsom og kostbar prosess.

3. Han kan bli ledernes leder, *legapostolatets prest*. Jeg er selv prest og må innrømme at det finnes legfolk som på tusenvis av områder vet mer enn jeg. Vi prester gleder oss over ydmyke menn og fromme, ikke sjelden enfoldige kvinner som tar seg av de fattige og nødlidende og hjelpeløse.

Når vi treffer sammen med dyktige sosialarbeidere, reiser vi ofte bust. Vi er ofte stolt av folk vi kan gjøre bruk av til enklere arbeidsoppgaver som for eksempel å samle inn penger, men interesserer oss mindre for byens ledende redaktør, den store hjernekirurg, advokaten som prosederer for Høyesterett, annonsebyråets direktør, den dyktige, unge journalist eller skribent, unge kvinner som i lærergjerningen har sett sitt kall, kunstneren hvis arbeider vinner anerkjennelse, direktøren for byens største industri. Mange av dem ser vi i kirken om søndagen og ikke så få finner vi regelmessig ved kommunionbenken, selv om de ikke er like interessert i det arbeide som drives av forskjellige menighetsorganisasjoner. Dette er de folk som må vinnes for *legapostolatet*. Men de må vinnes, ikke som prestens underordnede men som hans likestilte medarbeidere.

En mann som *Fulton Oursler* har brukt sin journalistiske erfaring til å få en avis i hver eneste stor by i De forente stater til å gjengi småfortellinger fra Frelserens liv på dens førstesider. Bare den som kjenner avisverdenen til bunns kan være i stand til å oppnå noe slikt. Pastor *Peyton* satte seg som mål å få noe ut av familie-timen i kringkastingen. Han fikk dyktige og erfarne kvinner og menn til å interessere seg for oppgaven med det resultat at kringkastingsselskapene kjøpte programmene.

Legapostolatet har gjort større fremskritt enn noen hadde drømt om. Katolske universiteter og høyskoler ledes i dag av legfolk som gjør seg stadig mer gjeldende i Kirkens arbeid. Særlig er våre medisinske fakulteter bevis på hva som kan utrettes av troende vitenskapsmenn. Og den katolske skribent har banet seg vei inn på et område som tidligere helt og holdent var et geislige monopol: katolsk journalistikk.

Men ennå har vi ikke tilnærmeelsesvis utnyttet våre krefter. Og når vi av og til beklager oss over at vår

innflytelse ikke står i forhold til vårt store antall, kan jeg ikke la være å tenke på den katolske journalist som forlot den katolske presse og gjorde *Christian Science Monitor* til en verdenskjent avis. Og jeg tenker på de fremstående direktorene i Hollywood som av og til har tatt opp katolske temaer, ikke uten frykt forat det kunne koste dem deres stillinger og på de katolske *radio-stjerner* hvis katolisisme ofte ligger skjult i manuskriptene..... på de katolske skribenter som vet at de kan tjene hundre tusen om de skriver med tanke på å tilfredsstille massens smak, men knapt nok kan klare seg ved å holde seg til katolske emner.

Prestens oppgave i dag er derfor å finne ledere og å lede dem. Men med dette mener jeg selvsagt ikke at han skal belære arkitekten, musikeren eller journalisten.

Alede er et spørsmål om evnen til å kunne inspirere. Ingen kan undervise om sannhet og skjønnhet som en prest kan det. Men oppgaven å gjøre sannheten og skjønnheten kjent ved å ta moderne hjelpemidler i bruk påhviler de kvinner og menn som vet hvordan dette bør gjøres.

En katolsk fagforeningsleder som vet hvor skoen trykker, kan innfinne seg på et fagforeningsmøte og få igjennom hva en prest med de redeligste og beste hensikter ikke ville være i stand til. Sannheten er at fagforeningene ikke liker innblanding utenfra. De prester som virkelig har gjort en innsats i fagbevegelsen, er de som har utdannet og inspirert fagforeningsledere og som står ved deres side.

Få prester ville ha kunnet skrive *Kardinalen*. Det ble en katolsk legmann som klarte den oppgave å få et verdslig tidsskrift til å åpne sine spalter for en katolsk roman. Jeg tviler på om en prest hadde fått en slik roman godtatt av den kirkelige sensur. Likevel — boken burde bli skrevet — og fordi den ble skrevet, har utallige av *Cosmopolitan's* lesere fått en ny forståelse av Kirken. Men hovedspørsmålet er dette: *hvilken prest inspirerte Robinson til å skrive «Kardinalen»?*

Det katolske legapostolat må utvikles videre. Presten bør finne fram til legfolk som vet hvordan tingene bør gjøres.

Kardinal-kollegiets dekan død

Atter er der inntruffet et dødsfall blant kardinalkollegiet, idet dets 80 år gamle dekan, kardinal Francesco Marchetti-Selvaggiani plutselig døde 13. januar. Han bekleddes ved sin død embetet som Den hellige fars vikar i bispedømmet Roma, sekretær for Det Hellige Officium og prefekt for ceremonial-kongregasjonen. Kardinal Marchetti-Selvaggiani var en av de «sterke menn» innen kardinalkollegiet og spilte en fremtredende rolle innen kurien. Han ble like etter sin presteordinasjon i 1896 tilknyttet Det pavelige statssekretariat og avsluttet sin diplomatiske karriere som nuntius i Wien. Han ble kardinal i 1930 og har i de siste 20 år av sitt arbeidsrike liv viet sine krefter først og fremst Pavens eget bispedømme.

ØRKENFEDRENE

Av Gunnell Vallquist.

Flukt fra verden» — det er den karakteristikk en oftest hører brukt om klosterlivet. Det er nok en sannhet med modifikasjoner, men karakteristikken passer for så vidt på de første munkene. De var så radikale at de dro ut i ørkenen!

Denne flukt til ørkenen tar til henimot slutten av det annet århundre. Årsakene var opprinnelig ikke av den art som direkte karakteriserer klosterkallet — ofte var det forfølgelsene fra statens side som drev de kristne ut i ørkenen; man flyktet for å redde livet, for å slippe å gjøre krigstjeneste, som mange den gang så som ufor- enlig med kristen tro og bekjennelse, eller kanskje for å slippe de enorme skatter, som også kunne være et ledd i forfølgelsen av de kristne.

Snart begynte imidlertid andre grunner å gjøre seg gjeldende. Mange flykninger omkom, men de som overlevde, oppdaget snart de fordeler ensomheten og det kre- vende livet i ørkenen bød den som traktet etter fullkom- menhet. Johannes døperens skikkelse og Jesu eget eks- empel mænte til etterfølgelse.

Klostervesenet kan en imidlertid si har eksistert på en måte helt fra den første kristne tid, da fromme kvin- ner og menn på Paulus' råd levde i sølibat for helt å kunne hengi seg til barmhjertighetsgjerninger og ånde- lige øvelser. Disse «jomfruer» og «asketer» førte imid- lertid sitt klosterliv midt i samfunnet; oftest ble de boende sammen med sine familier, men det hendte også at de sluttet seg sammen til et liv i fellesskap, alltid etter det prinsipp at surdeigen skulle gjennomsyre hele deigen, at verden skulle kristnes innenfra.

Da det konstantinske edikt ble utstedt, fikk disse grupper av kristne en ny grunn til å søke seg bort fra verden som nå var offisielt kristen, og som derved mistet de spenningsmomenter som til da hadde ansporet de kristne til heroiske dyder. Skarer av fromme menn og kvinner bega seg ut i ørkenen for der å finne hva de ikke lenger fant i verden: kampen mot en fiende som man fikk møte med åpent visir. For her gikk djevelen til di- rikte angrep, og det var for å beseire ham man søkte ut til ensomheten.

Djevelen, demonene, var for den tids mennesker en virkelighet som man ikke bare opplevde åndelig; de antok også mangfoldige kroppslige former. Satan åpenbarte seg bl. a. i skikkelse av diverse uhyrer, ofte som en neger eller — naturligvis — som en kvinne! En senere tid skulle framfor alt oppleve ham som en kraft i kamp mot Gud i menneskets egen sjel; i vår tid har man søkt å forklare denne almenmenneskelige opplevelse ved hjelp av psykoanalysen. Det dreier seg over alt om den samme realitet, oppfattet på forskjellige måter.

Helt fra begynnelsen av kan man sondre mellom to slags munkevesen: eremitisme og cenobitisme. A n t o n i u s, som døde i 356 mer enn 100 år gammel, — og som er blitt berømt ved den biografi Athanasius av Aleks- andria har skrevet om ham, en biografi som fortsatt ut- kommer i nye opplag og oversettelser, og ved de utallige maleriske gjengivelser, framfor alt av Bosch, som fram- stiller hans kamp med djevelen, — samlet omkring seg mange menn som, tiltrukket av hans eksempel, flok- ket seg sammen i ørkenen i nærheten av ham, likevel

slik at eremitt-prinsippet ble bibeholdt: at hver og en levde for seg. De første tiår levde Antonius helt av- sondret for seg selv. Omtrent samtidig grunnla P a c h o m i o s det første kloster i Tabennese. Disse to grunn- leggere av klosterlivet kjente til å begynne med ikke til hverandres initiativ.

Atskillige skrifter fra den tid gir oss et innblikk i mun- kenes liv. Pachomios skildres særlig i koptiske hånd- skrifter, som først i vår tid er blitt tilgjengelige i over- settelser. Derfor er hans liv mindre berømt enn Anto- nius', men like fullt vel verd et studium. Framfor alt har man skrifter som gir et særdeles verdifullt helhetsbilde av munkenes liv. Mange skrivende personer bega seg nemlig på reiser ut i ørkenen for å notere ned hva de fikk høre av munkene selv, og hva de fikk se av deres liv. For den første tid fram til begynnelsen av det 5. århundre, er de tre viktigste kildekrifter Pala- dios «Historia Lausiaca» — den var tilegnet en person ved navn Lausius — C a s s i a n u s' samtaler med flere av ørkenfedrene, «Collationes patrum» — og en sam- ling a f o r i s m e r som skriver seg fra de mest kjente av fedrene; den er kjent under navnet «Apophtegmata patrum».

Leser man Palladios, får man et sterkt inntrykk av at hellighetsmidlene var temmelig primitive og at de for det meste lå på den kroppslige askesens plan. Det ser ikke ut til at disse ørkenfedre har vært nevneverdig raffi- nerte; de var nærmest tykkhudede og kjente lite til ånde- lige hårkløverier. Ensomheten og fasten kommer i første rekke. Ensomheten ble betraktet som forutsetningen for alt annet, og hva fasten angår får man høre om helt utro- lige prestasjoner. Det er ikke fritt for at fedrene var grepet av en slags konkurransemoralitet; den finner man for øvrig helt utviklet hos M a c h a r i o s av Aleks- andria, som satte seg som mål å overtrumfe alle de aske- tiske prestasjoner han hadde hørt snakk om. Denne Macharios ville en gang straffe seg selv, fordi han hadde drept en mygg som hadde stukket ham. Han bega seg da til en sumpmark i nærheten og oppholdt seg der naken i 6 måneder. Da han kom tilbake, var han så opphovnet at man trodde han var angrepet av elefantysken; hans tidligere kamerater kjente ham igjen bare på røsten.

Vår tids mennesker har ikke meget til overs for over- drivelser og ytterligheter, selv om de mot formod- ning skulle forstå noe av askesens prinsipp. Men her gjelder det framfor alt å se saken historisk. Det var ikke moderne mennesker med senere generasjoners skrø- pelige helse og for ikke å si ofte sykelige følsomhet som her traktet etter hellighet. Det var grovt materiale; det merkes på skildringene av det liv munkene hadde ført før sin omvendelse eller eventuelt etter sitt frafall, sær- lig med hensyn til kyskheten. Meget sigende er de ad- varsler man stadig støter på mot kontakt med barn og unge gutter. Det finnes også en skildring av hvordan nonner i et kloster kunne oppføre seg mot en medsøster som vel hadde opptrådt irriterende, mens ellers ikke var gått noen for nær: hun ble slått med knyttnever i an- siktet, hun fikk oppvaskvann slått ut over seg og sennep stukket i nesen!

Man forstår at det ble grepet til temmelig kraftige midler for å få bukt med slike naturer. Det var om å

gjøre å gå løs på det som var mest påkrevet; finessene fikk man vente med. Man kan ikke la være å beundre den heroiske energi som disse munkene la for dagen for — visse med barbariske midler — og bekjempe en barbarisk karakter.

Det er klart at det man vant med hensyn til selvbeherskelse, lett gikk tapt på det indre plan; framfor alt må en tro at disse innehavere av asketiske rekorder har vært alvorlig fristet av hovmodsdjevelen. En senere tid skulle vise seg til det ytterste aktpågivende på dette punkt og med rette legge hovedvekten på en askese av egenviljen. På noen steder finner man også hos ørkenfedrene en bevisst streben etter å unngå hovmodet — men langtfra alltid. Av og til får en inntrykk av at de ikke tenkte på den side av saken . . .

Most forbauses man imidlertid over hvor liten plass nestekjærligheten tar i manges liv. Munkene var vel så sterkt konsentrert om flukten fra verden inn i ensomheten at han ofte kom til å betrakte kontakt med mennesker som noe skadelig. Dette var vel også årsaken til den temmelig eiendommelige mottagelse noen av disse asketer ga de fromme pilegrimer som fra hele den tids kulturverden kom for å besøke dem. Munkene var den tids kanskje største turistatraksjon, men det var utvilsomt mange som oppsøkte dem av rent åndelige motiver. Som regel kom man til en munk med en eneste bønn «Et godt ord på veien» — noe som i vår tid har fått et enfoldig motstykke i autografjakten. Det er på denne måten en har fått hele den kolossale aforisme-samlingen som finnes oppbevart. Selv om mange av ørkenfedrene gjerne ga den besøkende en liten devis med på veien og til og med la for dagen en smule gjestfrihet, var det andre som så på besøkene på en annen måte. Det fortelles således om en viss Nathanael som hadde fått besøk av flere biskoper, at han nektet å følge dem ut av ørkenen da de skulle begi seg på hjemveien. Han ble bebreidet denne uhøflighet, men svarte: «Jeg er død både for herrer biskoper og for verden ellers; jeg vet hva jeg vil, og Gud kjenner mitt hjerte — jeg har ikke til hensikt å følge dere ut!» En annen ved navn Jacob som fikk se noen kvinner på avstand, reagerte slik at han straks begynte å plukke stener for å kaste på dem!

Men det finnes også eksempler på nestekjærlighet. Cassianus' samtaler legger hovedvekten på hjertets omvendelse og helliggjørelse, og i et senere dokument som behandler munkevesenet i ørkenen på 500-tallet, er det nok av eksempler på heroisk nestekjærlighet, og man søker forgjeves etter Palladios' skildringer av det motsatte.

Det avgjørende for utviklingen av de «sosiale» dyder ble imidlertid klostervesenets organisasjon under Pachomios. Så snart et liv i fellesskap (cenobium) ble opprettet og betraktet som en ideell livsform, måtte kjærligheten mellom brødrene fremstå som dyden framfor alle andre — helt i overensstemmelse med Kristi og apostlenes egen lære.

Pachomios er munkevesenets far. Hans stiftelse er det alle klostre selv i dag bygger på, hvor forskjellige de enn kan te seg. I Orienten ble hans linje fulgt av Basilios hvis munkeregul fremdeles er den dominerende, og i Vesten først av Cassianus som tillempet de erfaringer som var gjort i Orienten. Men denne tilpasning ble gjennomført og fullendt av en annen mann, som i det vesentlige bygde på Cassianus, men som i kraft av sitt romerske organisasjonsgeni skapte en form som skulle vise seg

å klare alle tiders påkjenninger. Denne mann var Benedictus hvis navn er knyttet til en av den vesterlandske kulturs hjørnesteiner og hvis berømte Regel er genial ved den balanse som gjør det mulig å tilpasse den alle tider og på alle breddegrader.

Blant vår tids benediktinermunker finner man ikke meget av den levemåte som satte sitt preg på ørkenfedrene, men de er likefullt deres etterkommere og arvtagere, og det vesentlige har de felles med dem: selve drivkraften som er kjærligheten til Kristus og viljen til å forlate alt for å følge Ham.

Gunnel Vallquist.

Moder Fulgentia — in memoriam

Det er kommet melding fra Holland om at tidligere generalforstanderinnen for St. Carlo Borromeussøstrenes kongregasjon og dens høyt fortjente pionér i Norge, ærverdige Moder Fulgentia nylig er avgått ved døden i moderhuset i Maastricht.

Moder Fulgentia kom til Norge i 1923, og hennes første oppgave var å ta hånd om Det Apostoliske Vikariats nye sykehus-foretagende i Molde. Hun opplevde på den korte tiden hun var der å se både sykehuset og kapellet høytidelig innviet, nemlig av kardinal van Rossum som nettopp da gjestet landet. Året etter ble Moder Fulgentia kalt til Hamar for på St. Borromeussøstrenes vegne å overta driften av St. Torfinns klinikk, som biskop Smit lot grunnlegge og i 1924 innvidde. Hun var klinikkens forstanderinne i 2½ år og gjorde i denne tiden en betydningsfull innsats i menigheten som på den tid vokste opp der under Mgr. Kjelstrups ledelse.

På St. Borromeussøstrenes generalkapitel i 1926 ble Moder Fulgentia valgt til kongregasjonens øverste leder. Men midt i en generalforstanderinnens omfattende gjøremål, glemte hun ikke landet her nord hun var blitt så glad i, ja ikke minst nå kunne hun i kraft av sin stilling yte effektiv støtte til Moderkirkens arbeid i Norge. Her kommer i første rekke hennes andel i reisningen av det moderne og vakre St. Carolus sykehus i Molde og, som kronen på verket, i reisningen av St. Torfinns stilfulle kirke på Hamar. Helt til det siste fulgte den alderstegne generalforstanderinne Kirkens arbeide her med levende interesse. Budskapet om hennes død har vakt dyp sorg ikke bare hos søstrene og menighetene i Molde og Hamar, også i videre kretser av Kirkens virkefelt her hjemme vil man føle at et varmt og hjelpsomt hjerte har hørt opp å slå. Vi lyser i dypeste takknemlighet fred over Moder Fulgentias minne. R. I. P.

Mennesket i søkelyset

Det er interessant å legge merke til hvilken forskyving har funnet sted i debatten om menneskets stilling i forhold til den verden som ligger nærmest opp til menneskets: dyreverdenen. Tidligere tider beskjeftiget seg navnlig med den store forskjell som tross alle likheter består mellom mennesket og dyret, og mennesket kom som regel ut av mannjevingen med øket glans og verd.

I dag er det dyrets gullalder. Ikke så å forstå at det selv har kastet seg inn i debatten med overbevisende argumenter. Det lever videre i stokk uvitenhet om sin nye adelstand og føler seg vel nærmest brydd av alt det krus menneskene gjør av det. Men mennesket — formørket av en skepsis omkring seg selv som naturlig nok kan være berettiget — har vendt blikket nedad, og i sin dokumenterte dekadens søker det et slags selvforsvar i de mange likheter med sine dyriske søsken. De er jo i kraft av sin moralske uskyld blitt en misunnelsesverdige stand!

I nærværende artikkel hevder fransiskanerpaten van Eekeren Åpenbaringens syn på mennesket. I det virvar av teorier som kretser omkring fenomenet «menneske» kan det være på sin plass å rekapitulere de tradisjonelle kristne resonnementer omkring emnet.

Red.

Det står fast at mennesket og dyret har mange likheter. Likevel er det den store forskjellen mellom dem som naturligst faller menneskene i øynene. Mennesket har ikke bare et legeme, men er en sammensetning av et materielt legeme og et ikke-materielt element, som vi kaller sjel. Disse to elementer er forenet med hverandre i den mest inderlige enhet og det er denne forening som utgjør mennesket. Det er ved sjelen, ved ånden at mennesket i vesen er forskjellig fra dyret. Dyret har ingen ånd. Det kan aldri nå den åndelige høyde mennesket står på. Det kan ikke stille seg et ideal som mål. Dyret stirrer på verden, men de sanselige inntrykk som dyret opplever, vekker intet ekko av høyere tanker. Dyret har vel et slags språk. Det kan synge, frembringe lyd som kan likne en menneskelig stemme, men dyrets språk er ikke uttrykk for indre tanker som hos mennesket. Dyret kan leve i flokker, i fellesskap. Men dette er virkningen av instinkter som på samme måte er virksomme i hele arten. Innenfor den grensen innstinktene gir, presterer dyret vidunderlige ting. Det kan lage mesterlige små byggverk, og grave sindrige veier og ganger. Men det har ikke uttenkt et eneste redskap, ikke den enkleste hammer eller øks. Dyret streber ikke etter kultur. Den mest usiviliserte menneskestamme har sin kultur og historie, om enn aldri så beskjeden. Dyret har ingen åndelige begreper. Det vet ikke noe om fysikk eller metafysikk.

Mennesket er en fornuftig Guds skapning som har en udødelig sjel og et udødelig legeme. Det har ikke alene sanselige evner som dyrene, men også en åndelig evne eller forstand som hever det over dyrene. Det ligger en uendelig kløft mellom dyrets materielle livsprinsipp og menneskets åndelige sjel. Ingen utvikling kan slå bro over denne kløften. Et ikke-materielt element

som sjelen kan aldri utvikle seg fra det materielle. Guds allmakt kan alene forklare sammenhengen. Gud har skapt mennesket på en særlig måte. Det spiller ingen rolle om Gud tok det menneskelige legeme fra selve jorden eller fra dyreriket, som også er sammensatt av jordens stov. Det menneskelige legeme alene er ikke mennesket. Mennesket består av sjel og legeme. Hvis det en gang blir bevist at det menneskelige legeme har utviklet seg fra et dyr, er det ikke i strid med Guds åpenbaring og Bibelen som lærer at Gud har skapt mennesket på en særlig måte.

Det ligger som sagt en uendelig kløft mellom dyrets materielle livsprinsipp og menneskets åndelige sjel. Mennesket har ikke alene et dødelig legeme, men også en åndelig sjel. Mennesket har to virkelig forskjellige — ikke atskilte — selvstendige deler, sjel og legeme, som sammen utgjør ett selvstendig hele, én natur, én person. Ifølge vår forstand og Guds åpenbaring er sjelen et selvstendig vesen, ikke materielt, men åndelig. Menneskets sjel er en ånd, dvs. et vesen som er umaterielt og i og for seg avhengig av stoffet i sin eksistens og virkning. Den menneskelige sjel er derfor forskjellig i vesen fra plantenes og dyrenes livsprinsipp, som hverken kan virke eller bestå uten forbindelse med stoffet. Den menneskelige sjel er — uten å gå opp i stoffet — legemets naturlige livsform og samtidig prinsippet til det organisk-sanselige liv i mennesket. Den hellige Skrift sier flere steder at den menneskelige sjel er en ånd som i motsetning til legemet gjør åndelige gjerninger og også vedblir å leve videre etter døden. Matteus sier: «Jesus oppga ånden». Kristus selv formaner oss hos Matteus: «Vær ikke redd for dem som slår ihjel legemet, men ikke kan slå i hjel sjelen.» Ikke alene Bibelen, men også vår forstand sier at mennesket har en ånd eller sjel. Mennesket kan jo tenke og ville. Det kan danne seg åndelige begreper både om materielle og ikke-materielle ting. Fordi mennesket kan tenke åndelig, må det ha en åndelig sjel. Den åndelige evne som sjelen gjør sitt åndelige arbeid med, kaller vi forstand. Fordi mennesket har forstand har det også et forstandens språk som tanken tar form i. Fordi mennesket har forstand, kan det utvikle seg på det åndelige, kulturelle og sosiale område. Siden dyret ikke har noen slik forstand, kan det heller ikke utvikle og skape en åndelig kultur. Mennesket har ikke alene forstand, men også en åndelig vilje. Menneskets vilje streber ikke alene etter materielle, sanselige ting, men også etter åndelige goder som overgår sansene. Den streber etter sannhet, rett og rettferd, ære og anseelse, og etter den fullkomne lykke. Dyret har ingen åndelig vilje og streber derfor ikke etter disse ting. — Mennesket har videre en fri vilje. Vår indre bevissthet sier oss at vi er fri til å velge både mellom å ville og ikke å ville og mellom å ville det ene eller å ville noe annet. Selv om vi kan bli påvirket og selv om vi ofte på grunn av guddommelige og menneskelige lover moralsk er forpliktet til å velge det ene og ikke det annet, beholder vi likevel den indre frihet til å velge enten det gode eller det onde. Den frie vilje opphøyer mennesket langt over dyret som ikke har noen. Den er en kostbar gave, og den medfører store forpliktelser og et stort ansvar. Vi kan velge mellom godt og ondt, mellom vår evige lykke og evige ulykke.

Fastemandat for året 1951

- I. Da det ennå er unormale tider på ernæringsområdet, dispenseres fra *fastebudet*, unntatt *askeonsdag*, *langfredag* og *vigiliedagene for Marias opptagelsesfest* (14. august) og *jul* (24. desbr.).
- II. *Abstinensbudet* som forplikter alle som har fylt syv år til å avholde seg fra kjøttmat, gjelder for *alle årets fredager*, *askeonsdag*, og *vigiliedagene for Marias opptagelsesfest* og *jul* (altså inntil videre ikke onsdag og lørdag av imbredagene og andre vigiliedager enn de nevnte). Julaften vil vi dog dispensere både fra faste og abstinens fra kl. 12 middag av.
- III. Fritatt for abstinensbudet, unntatt *askeonsdag* og *langfredag*, blir 1) de som pleier å få sin

I kraft av sin fornuftige natur er mennesket skapt i Guds bilde og lignelse. I kraft av sin natur kan mennesket bli opphøyet til det overnaturlige liv og beskuelse av Gud. I kraft av sin natur er mennesket en person som er bestemt til et personlig gode og en personlig lykke som siste mål. Den hellige Skrift lærer oss at mennesket har en uforgjengelig, *udødelig sjel*. Paulus sier: «Vi har ikke her noe varig sted, men søker det som skal komme.» «Vær ikke redd for dem som slår ihjel legemet, men ikke kan slå ihjel sjelen. Vær meget mer redd for den som skal ødelegge både sjel og legeme i helvete,» sier Matteus. Når Kristus skildrer den siste dom, sier Han uttrykkelig at sjelen skal leve et evig liv. «Og disse skal gå bort til *evig pine*, men de rettferdige til et *evig liv*» (Matt. 25, 46.) Det skulle ikke være nødvendig å sitere flere skriftsteder. Sjelens udødelighet — som Bibelen og tradisjonen hevder — er en av kristendommens grunnpillarer. Både katolikker og protestanter bekjenner sin tro på sjelens udødelighet i den apostoliske trosbekjennelse: «Jeg tror på kjødets oppstandelse og *det evige liv*».

Sjelen kan altså etter atskillelsen fra legemet leve videre, dvs. tenke og ville med sin personlige bevissthet. Mennesket dør når sjelen skiller seg fra legemet, men sjelen dør ikke, fordi den er en ånd, en sluttet enhet som ikke kan deles eller bli oppløst. Således må vi ut fra sjelens natur komme til den overbevisning at sjelen er udødelig. Dessuten har vi ennå et *psykologisk* argument: Vi lenges etter å leve videre. Vår forstand og vilje lenges etter å bli tilfredsstillet på en fullkommen måte. Denne naturlige lengsel som går ut fra sjelens indre vesen, ville bare være et forfengelig bedrag, dersom ikke en allvis og god Skaper har skapt disse naturlige lengsler. Også vår rettferdighetsfølelse krever at sjelen må være udødelig forat det misforhold som ofte her i livet finnes mellom menneskets indre verd og dets ytre skjebne, blir løst i et liv etter døden. Menneskets sjel er derfor ved sin natur og sine åndelige evner utsigelig høyt opphøyet over stoffet, over dyret, og bærer i seg kilden til et *evig liv*.

Leo van Ekeren O.F.M.

- mat på spisesteder utenfor hjemmet, 2) gjester hos ikke katolikker, 3) medlemmer og tjenere av en husstand der vert eller vertinne ikke er katolikker, 4) syke og rekonvalesenter, 5) de som er på reise.
- IV. Sokneprestene har myndighet til av viktige grunner å dispensere *enkelt* troende fra abstinensbudet, og alle skriftefedre meddeles hermed samme myndighet.
- V. For at fastetidens ånd likevel skal holdes levende hos alle, oppfordrer Den hellige fader alle til å være særlig ivrige i andaktsøvelsene og til å gjøre kjærlighetsgjerninger, særlig mot de trengende og syke. Derfor anmodes alle inntrengende om i fastetiden minst én gang om uken å be den smertefulle rosenkrans og én gang om uken å be korsveien i kirken, og å overvære de såkalte fastepreker om Kristi lidelse. Likeså skal alle som er i stand til det, i fastetiden legge en almisse, avpasset etter deres økonomiske forhold, i de bøsser som skal settes opp i alle kirker og offentlige kapeller, med påskrift: «Fastealmitter». Disse fastealmitter skal nyttes til beste for våre kirkelige institusjoner. Den som ikke er i stand til å gi en slik almisse, skal i fastetiden be ekstra for Kirkens anliggender.
- VI. I de såkalte *lukkede tider*, d. e. fra og med *askeonsdag* til og med *første påskedag* og fra og med *første adventssøndag* til og med *julefesten*, må det ikke holdes høytidelige brylluper. I selve *faste-* og *adventstiden* skal de troende avholde seg fra *dans* og *andre støyende offentlige forlystelser*.
- VII. Til å oppfylle Kirkens bud om *påskedommunionen fastsettes tiden fra Pasjonssøndag* til og med *Treenighetsfest*.

Gitt i Oslo den 18. januar 1951.

† *Jacob Mangers*,
Apostolisk vikar, biskop av Selja.

Dette fastemandat skal leses opp i alle kirker og offentlige kapeller søndag Quinquagesima, både i ottemessen og i høgmissen.

Fra OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE.

Vi bringer herved vår hjerteligste takk til enhver som ydet bidrag til vår juleinnsamling. Takket være disse bidrag og andre innkomne gaver, lyktes det oss å bringe glede i mange hjem til jul.

f. Oslo katolske menighetspleie.
Sigrid Øde.

Faste katolske gudstjenester i Lillestrøm

Siden oktober 1949 har der vært holdt regelmessige gudstjenester i Lillestrøm besørget av prester fra St. Olavs sokneprestembete i Oslo. F. t. holdes messe en gang i måneden i Folkets Hus og sokningen til messene har økt jevnt og gledelig. «Lillestrøm er jo et naturlig sentrum for store deler av Akershus, og en katolsk institusjon på stedet skulle sikkert bli til glede både for medlemmer og venner av den katolske kirke» skriver Lillestrøm Arbeiderblad. Søndag 14. januar ble der holdt jule-trefest for katolikker i Lillestrøm og omegn, og med tilreisende gjester fra Oslo hadde festen samlet ca. 80 del-takere hvorav 30 barn. Foruten Hs. Høyærv. biskopen som talte på festen, var pastor F. J. Fischedick fra Oslo til stede. En stedlig komité sto for arrangementet.

Våre sykehus

St. Josephs Hospital i Porsgrunn har sendt ut sin årsberetning for 1949. Hospitalet har en indremedisinsk, en nevrologisk og en røntgen-avdeling. Adm. overlege er dr. August Schruppf, som også leder den indremedisinske avdeling. Røntgenavdelingen ledes av overlege R. Steinert, og den nevrologiske avdeling av dr. Johan Bakken. Dessuten er en reservelege og syv assistentleger knyttet til hospitalet. Forstanderinnen er søster Celine. Personalet for øvrig består av 53 personer hvorav 21 St. Josephs-søstre.

Det er i 1949 behandlet 1316 pasienter, det daglige belegg har gjennomsnittlig vært 80 pasienter og det samlede antall forpleiningsdager utgjør 29 068.

Dagpengene har vært kr. 14 som enhetspris og inkluderer alle ytelser.

Som bilag til årsberetningen følger som vanlig en rekke vitenskapelige arbeider utført av hospitalets leger.

Årsberetningen for 1950 vil ennå la vente på seg, men vi er underrettet om at de planlagte utvidelser ikke har kunnet gjennomføres p. g. a. de rådende byggerestriksjoner.

Ferming i Hamar

På Helligtrekongersfest søndag 7. januar meddelte Hs. Høyærverdighet biskopen fermingens sakrament i St. Torfinns kirke i Hamar til ti medlemmer av menigheten der, hvorav alle på én nær var konvertitter, undervist og opp-tat av sokneprest G. Parthe. Mange tilreisende var kommet fra det vidstrakte soknet, og det ble en minneverdig høytidelighet for den unge blomstrende menighet. I fromessen forrettet og talte fransiskanerpater Notenboom. Levittmessen ble frembåret av Hans Høyærverdighet assistert av pater Notenboom og soknepresten, mens fire unge menn av menigheten var akolytter. Søstrene sto for korsangen. I sin preken til fermlingene bar biskopen fram en varm appell til alle om, med de vise menn til mønster, å følge stjernen, ikke la seg avlede, men vise konsekvens i kristenlivet. Ved fermingen som ble meddelt etter messen, var frøken Scarre og hr. Borchgrevink faddere.

Etter høytideligheten var der en festlig sammenkomst i skolelokalet.

Persbråten — Vikariatets feriehus

for barn, ungdom og voksne venter deg lyse stunder bare du støtter opp om de tiltak som skal gjøre hjemmet både større og vakrere. Det er det Mariakongregasjonens i Oslo vil med sine tilstelninger 3. og 4. februar. Vi henviser til annonsen på siste side.

UTLANDET:

VATIKANET

Om lag 6 millioner pilegrimer besøkte Rom i Det hellige år.

Ifølge den siste melding om tallet på pilegrimer som i løpet av Anna Santo 1950 har besøkt Rom, viser det seg at alle tidligere rekorder er slått: 6 millioner pilegrimer fra alle de 5 kontinenter! En hadde som kjent på forhånd regnet med ca. 3 millioner.

Av den romerske befolkning regner en med at 50—60 % har gjort de foreskrevne pilegrimsbesøk for å vinne jubileums-avlaten.

Det diplomatiske korps i nyttårs-mottagelse hos Pave Pius XII.

Som vanlig ble Det diplomatiske korps ved Vatikanet mot-tatt i nyttårs-audiens av Paven. Den hellige far uttalte ved anledningen bl. a.:

«Denne trang til å søke til Rom som Det hellige år har båret bud om og som er blitt symbolsk for hele kristenheten, dette livsfellesskap uten nasjonalt agg men i gjensidig respekt og kjærlighet, denne nasjonenes tilnærming til hverandre, denne åpenbare glede over å dele de felles goder og den samme lykke uten derved å glemme fedrelandet, alt dette hadde betydningen av en nasjonenes avstemning til fordel for freden, ikke bare i kristendommens navn, men i hele menneskehetens.

Det hellige år 1950 kommer forhåpentlig til å gå inn i histo-rien ikke som avslutningen på en tidsepoke men som begyn-nelsen på en ny vei.»

Den diplomatiske representasjon ved Den Hellige Stol.

Den Hellige Stol har nettopp sendt ut en oversikt over de land som er diplomatisk akkreditert Den Hellige Stol.

Følgende stater er representert ved *ambassadører*: Polen, Chile, Irland, Venezuela, Italia, Brasil, Ecuador, Frankrike, Belgia, Spania, Bolivia, San Domingo, Peru, Kuba, Haiti, Argentina, Kolumbia og Portugal. Følgende land er repre-sentert ved *ministre*: San Marino, Litauen, Malteserordenen, Holland, Nicaragua, Costa Rica, Østerrike, Uruguay, Storbri-tannia, Liberia. Følgende land er representert ved *Chargé d'Affaires*: Finnland, China og Jugoslavia.

Den britiske sendemann ved Vatikanet død.

Den 73-årige britiske sendemann ved Den hellige stol, *Sir Victor Perrowne*, er plutselig avgått ved døden, rammet av hjerteslag.

Den avdøde diplomat hadde bekledd diplomatiske poster i forskjellige europeiske hovedsteder da han i 1947 kom til Vatikanet. Umiddelbart etter meddelelsen om Sir Victors død, overbrakte monsignore Montini fra Det pavelige stats-sekretariat Den hellige fars kondolanse til Lady Perrowne.

Jubelårets generalsekretær utnevnt til titulær erkebiskop og nuntius i Bolivia.

Paven har utnevnt generalsekretæren for Det hellige års sentralkomité, mgr. *Sergio Pignedoli* til titulær erkebiskop av Iconium og til nuntius i Bolivia. Den nye nuntius er 39 år gammel og har vist fremragende administrative evner i sin krevende stilling i Det hellige år.

Sekretæren for Den arabiske liga i audiens hos Paven.

Pave Pius XII har mottatt i audiens sekretæren for Den arabiske liga. Sekretæren var ledsaget av de diplomatiske representanter fra arabiske land som er akkreditert Den Hellige Stol.

Ny fargefilm opptatt.

Flere høye prelater og prominente legfolk var til stede da en ny fargefilm som er tatt opp av Vatikanet for kort tid siden ble vist fram. Kardinal *Canali* og andre personligheter ut-talte seg anerkjennende om filmen som er av god represen-tativ virkning.

Lønnsstigning i Vatikan-staten.

De 5000 prester og legfolk som arbeider i Vatikan-staten har nylig kunnet glede seg over lønnspålegg. Dette lønnspålegg erstatter den pengevave som de som er ansatt ved Vatikanet ellers pleier å få ved begynnelsen og avslutningen av et hellig år.

DE FORENTE STATER

Kardinal Spellman utgir en roman i løpet av våren.

Det forlyder at erkebiskopen av New York, kardinal *Spellman*, i løpet av våren vil utgi en roman som kardinalen nå legger siste hånd på. Den utkommer under titelen «The Foundling».

ENGLAND

2.8 millioner praktiserende katolikker i England og Wales.

Ifølge en statistikk som ble offentliggjort ved årsskiftet teller den katolske befolkning i England og Wales 2 803 596 katolikker. Dette tall omfatter utelukkende *praktiserende* katolikker.

Kirker på hjul satt inn i apostolatet.

Takket være en gave er nå 6 kirker på hjul, dvs. kirker som er bygget på lastebiler satt inn i apostolatet i de engelske bispedømmer. Hensikten er å nå fram til katolikker som bor langt borte fra nærmeste soknekirke, slik at også disse kan få anledning til å overvære søndagsmessene.

FRANKRIKE

Filmen om «En katolsk prests dagbok» prisbelønnet.

Filmatiseringen av *George Bernanos'* «En katolsk prests dagbok» er hedret med Louis Dellue-prisen som utdeles hvert år i juletiden av Paris filmkritikere.

HOLLAND

Foreningen til troens utbredelse har fordoblet medlemstallet.

Den katolske forening til troens utbredelse i Holland har ved en stort anlagt aksjon klart å fordoble sitt medlemstall som nå er kommet opp i 473 531.

De katolske høyskoler går sammen i et forbund.

I Holland er det med kardinal *de Jong's* billigelse dannet et forbund av de katolske høyskoler. Forbundet teller ved starten 5 katolske høyskoler og har til formann valgt presidenten for Den katolske aksjon i Holland, dr. *Tellegen*.

IRAK

Det første katolske sykehus åpnet i Bagdad.

I Bagdad ble for kort tid siden det første katolske sykehus åpnet. Det ledes av dominikanerne.

ITALIA

Katolisismen i Skandinavia kan tjene som eksempel for andre, skriver «Il Quotidiano».

Organet til Den katolske aksjon i Italia «Il Quotidiano» skriver i en artikkel om Den katolske kirkes stilling og utvikling i Skandinavia at disse land på dette område kan tjene som eksempel for andre. Katolisismen i Skandinavia, heter det i artikkelen, har trass i sin mindretallstilling forstått å samle interessen hos disse lands elite. Det religiøse liv innenfor Kirken i disse land viser en sikker utvikling som må betegnes som meget gledelig, heter det til slutt.

JAPAN

Ti katolske kringkastere i Japan.

Lederen for Paulist-patrene i Tokio har erklært at han akter å oppføre ti katolske kringkastere i de tettest befolkede delene av Japan. Senderne vil bli satt opp bl. a. i Osaka, Fukuoka, Hiroshima, Sapporo og Nagasaki.

Paulist-patrene har allerede i flere måneder drevet en egen senderstasjon i Tokio som når 15 millioner mennesker. Senderstasjonen er bygget inn i et 6 etasjers hus og sender nyheter, foredrag, diskusjoner, undervisning i katekismus og hørespill 16 timer i døgnet. Man ser ikke hovedoppgaven å drive direkte religiøs propaganda, men å spre kjennskapet til kristen livsfilosofi ved å belyse sosiale, moralske, økonomiske og politiske spørsmål fra et kristent synspunkt.

KOREA

Den apostoliske delegat internert i Mansjuriet.

Det katolske presseagentur *Fides* har fått melding om at den apostoliske delegat i Korea, mgr. *Byrne* og de misjonærer som ble deportert sammen med ham, er internert et sted i Mansjuriet.

SPANIA

Misjonsutstillingen til Spania.

Den spanske regjering har rettet en henstilling til Den Hellige Stol om at den utstilling av kunst fra misjonsområdene som ble vist fram i Rom i anledning Det Hellige År, må bli vist fram også i Spania. En planlegger nå en utstilling av denne kunst i Barcelona og Madrid.

TSJEKKOSLOVAKIA

Tsjekiske ordensfolk infiseres med syfilis.

En tsjekkisk prest som har klart å ta seg over grensen til den frie verden, har under et opphold i byen Linz i Østerrike uttalt til en av det sveitsiske katolske pressebyrås korrespondenter at den kommunistiske regjering i Praha bruker de mest avskyelige midler i sin kamp mot Kirken. I det kommunale sykehus i byen Semiby er således katolske ordensfolk, munker såvel som nonner, blitt infisert med syfilis. Hensikten er å bruke disse ofre som «beviser» på ordensfolkenes angivelige umoral under forestående «sedelighetsprosesser».

Den samme prest bekrefter videre meldingene om at mange prester og ordensfolk er deportert til Sovjet-Unionen. Det er jernbanefunksjonærer ved Tsjekkoslovakias østligste jernbanestasjon som har vært øyenvitner til disse deportasjoner.

TYSKLAND

Kardinal von Preysings begravelse.

Mange tusen berlinere hadde tatt oppstilling langs gatene mellom St. Sebastian-kirken i den franske sektor og kirkegården i den russiske sektor, da kardinal *Graf von Preysing* torsdag den 4. januar ble ført til sitt siste hvilested. Noen hundre mennesker hadde fått plass i den uoppvarmede kirken for å vise kardinalen den siste ære. Begravelseshytideligheten ble ledet av erkebiskopen av Köln, kardinal *Frings* og den respekt og aktelse den avdøde kardinal ble omfattet med, kom til uttrykk ved at den evangeliske biskopen av Berlin, dr. *Otto Dibelius*, var møtt fram i spissen for delegasjonen fra de protestantiske kirkesamfunn. Man så også overrabieren som representant for det jødiske trossamfunn, president *Heuss* og forbundskansler *Adenauer*, overborgermesteren i Berlin, professor *Otto Reuter* og representanter for de tre vestmakter. Til tross for at kardinalen var blitt sterkt angrepet av kommunistene i Øst-sonen, hadde presidenten for Den øst-tyske republikk, *Otto Grotewohl*, sendt et telegram til generalvikaren av Berlin og uttalt sin sorg over kardinalens død og sendt krans til kardinalens bære. Den øst-tyske regjering var representert av lederen av Den kristne demokratiske union, *Otto Nuschke*.

21 000 leiligheter resultatet av katolsk bosetningsarbeide.

Siden krigen har det katolske arbeide for å skaffe folk hus resultert i anskaffelsen av 21 000 nye leiligheter, ifølge en beretning som er utgitt av det tyske episkopats bosetningstjeneste. Bare i 1950 ble 14 000 leiligheter ferdibygget. Pave Pius XII har i en personlig skrivelse gitt uttrykk for sin anerkjennelse av dette arbeid.

UNGARN

Religiøs vekkelse i ungarske fengsler.

En ungarsk student som har klart å romme fra en konsentrasjonsleir i nærheten av Budapest forteller i den engelske katolske ukeavis *Catholic Herald* at det utfolder seg et intenst religiøst liv blant fangene i de ungarske fengsler og konsentrasjonsleire. Mange av fangene som før var gudsfornektende har omvendt seg og søker råd og veiledning hos prestene blant fangekollegene. Dette har ført til at det kommunistiske politi har forbudt enhver form for religiøs virksomhet i fengslene og konsentrasjonsleirene.

Alle taler om bolignøden

Vi unge føler den. Hvem vil hjelpe oss til bare et trangt lite hjem? Forlovede. Eksp. anviser.

ST. OLAVS
 FORBUNDS
KVELDKURSER

PROGRAM TIL PASKE

Kurs 1: *Pater Albert Raulin.*

Bergprekenen.

Tirsdag 6. febr.: Saligprisningene.

Tirsdag 13. febr.: Det nye Testamentes lov.

Tirsdag 20. febr.: Fadervår.

Kurs 2: *Pater Finn Thorn.*

Jomfru Marias plass i den kristne tro.

Tirsdag 27. febr.: Jomfru Maria og bibelen.

Tirsdag 6. mars: Jomfru Maria og den kristne overlevering.

Tirsdag 13. mars: Kristus og Maria.

Kursene holdes i Det gamle handelsgymnasium, Munchs gt. 4, værelse 10, 2. etasje. De begynner kl. 19.30. Etter hvert foredrag (fra kl. 20.30) vil dr. Pavel Fraenkl. eller magister Daniel Haakonsen fortelle om en moderne katolsk roman, slik at seks romaner blir gjennomgått før påske. Pris pr. kurs (begge timer innbefattet) kr. 5. Studenter og skoleungdom halv pris.

Johan Olsen & Sønner

Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

MARIAKONGREGASJONEN

arrangerer til inntekt for «PERSBRÅTEN»

BARNEAFTEN LØRDAG 3. FEBRUAR KL. 17

Utlodning, opplesning, konkurransелеker med premier, sekkeløp etc.

Tablå: Stemmen. 7. bud

FASTELAVNSFEST MED LYNLOTTERI

søndag den 4. februar kl. 19.30

Musikk: 2 fioliner - piano. — Deklamasjon: Fru Balzersen.

Alvedans - 6 småpiker

Kaffe med hjemmebakt. — Pølsevogn. — Trekning.

Ta med venner og kjente. Alle velkommen!

OBS.! Etter høymessen loddsalg i Foreningslokalet

Styret.

FASTENS BETRAKTNINGSBOK:

Leo Helbling O.S.B.: *Fra Askeonsdag til Hvidesøndag*. 127 s. Frost-Hansens Forlag 1950. D. kr. 4.50.

ET KRUSIFIKS I HVERT HJEM:

Trekors, 19,5 cm høyt, med metallkorpus. Finnes i lys ek, mørk ek og mahogny. N. kr. 6.80. Sendes over hele landet.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL, Akersveien 5 I, Oslo

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

**HANS KARLSEN
MALERFORRETNING**

Utfører all slags
malerarbeid

Tordensskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

HANS EKJORD

Farvehandel

St. Olavs gt. 3 - Oslo

Tlf. 42 16 13 - Etabl. 1898

A/S DET NORSKE

CHEVIOTSPINDERI

Fredrikstad

Telefon 2612 - 2613

KATOLSK UNGDOMSBLAD

Ansvarlig redaktør:

Arnfinn Palmstrøm

Bladet utkommer 10 ganger årlig og koster i abonnement kr. 5.— pr. år.

Ekspedisjonenens adr.: Akersv. 5, Oslo. Postgirokonto nr. 14282.

Utgiver:

Norsk Katolsk Ungdomsforbund

Oslo

Til parkett og linoleum:

HUGOS boneolje

TEKN. KJEM. fabrikk «HUGOS»

Fredrikstad

**FREDRIKSTAD BLIK- &
METALVAREFABRIK**

Andresen & Müller

Mek. Verksted - Blikkemballasje og metallvarer av enhver slags -

Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed - Isenkramartikler -

Elektrisk og Autogensveisning - Stanseartikler